

25/10

75

Graham Greene har till Charlie Chaplin

sänt ett öppet brev i tidskriften The New Republic. Det är ett gott bevis på att Greene har en radikal-liberal inställning och inte är rädd för att opponera mot de katolska myndigheterna trots sin egen varma katolicism. Greene protesterar mot tanken att Chaplin möjligen enligt Mc Carran-lagen skulle få det svårt att återkomma till Förenta staterna efter besöket i England. "Edra filmer har alltid visat medkänsla med de svaga och efter-satta; de har alltid stuckit hål på översittare. Till vår ledsnad och förvåning visade ni USA den största artighet som ni kunde genom att bosätta er inom dess gränser, och nu känner vi ledsnad, men inte förvåning över svaret — ett svar som inte kommer från det amerikanska folket i allmänhet, det kan man vara säker på, men

från de myndigheter som tycks ta befallningar från McCarthy." Greene minns om att en del filmskådespelare, bland dem Adolph Menjou, aktivt understött McCarthys kampanj i Wisconsin, tydligen av fruktan för att bli utsatta för reaktionärhets. Han hoppas att de amerikanska katolikerna skall ställa sig på den liberala sidan, men är orolig för att många inte gör det. "Hur står kardinal Spellman? Och den katolska hierarkin? Jag kan inte låta bli att komma ihåg... att McCarthy är katolik. Har katolikerna i USA ännu inte lidit nog för att fast stå emot intoleransens kampanjer?"

D • N

26/10 1952

Eisenhower mot Stevenson

Den amerikanska presidentkampanjen började på ett högt plan: betydande kandidater nominerades av de stora partierna, programtalen präglades av en humanitär och internationalistisk anda, uttalanden av respekt för motståndaren mängdes in i den hårda kritiken. Sedan dess har propagandan vecka för vecka sjunkit i nivå, mer än som kan anses ofrånkomligt då heten stegras inför valdagen. De ömsesidiga beskyllningarna för tvivelaktiga ekonomiska transaktioner är ett bevis härför, de personliga utfallen ett annat. För europeiska liberaler — och säkerligen för många amerikaner — ligger emellertid den största misräkningen på ett annat plan. Eisenhowers kampanj har inte motsvarat generalens föregående insatser och hans uppträdande under kampen om nomineringen. Den har varit famlande och skiftande, inneburet kurtis av grupper som är fiender till generalens eget program, och den har innehållit öppna och förtäckta angrepp på regeringen som en man i hans ställning inte anständigtvis kan stå för.

Eisenhowers seger över Taft vid nomineringen i Chicago var till stor del en personlig triumf, en hyllning åt krigsledaren, men den framstod också som en självständig mans seger över den republikanska partimaskinen och som ett bakslag för den reaktionära riktningen inom partiet. Endast genom att nominera en folkhjärte, som tillika genom en moderat liberal hållning kunde vinna de oberoende väljarna, fanns det utsikt för en republikansk återkomst efter fem nederlag i följd — detta var tanken. Men Eisenhowers kampanj har till stor del gått ut på att övertyga motståndarna inom det egna partiet, de grupper som var mot hans kandidatur; han har sökt en medellinje mellan sig själv (för tre månader sedan) och Taft. Är detta ett riktigt uttryck för Eisenhowers egentliga politiska uppfattning, har de tränade politikerna gjort om generalen efter sitt beläte, eller är det fråga om taktiska finter, avsedda att under striden säkra enigheten inom partiet? I det

senaste fallet kan man hoppas att Eisenhower som president blir mera självständig, ledande och liberal än som aspirant på posten. Men många befarar att han redan formats till ett redskap för de republikanska bossarna, och att han skall förbli det.

Det är både uttalanden och symboliska handlingar som markerar Eisenhowers förändring — eller skall man tala om ett avslöjande? Generalen anklagar regeringen för att ha genom en oskicklig politik förlorat Kina till kommunismen, för att ha "slarvat" USA in i Koreakriget, för en "negativ" återhållandets politik. Han begär nedskärning av försvarsbudgeten med bortåt 50 procent. Han talar om slapphet mot kommunismen inom landet och kräver i allmänna ordalag extrema åtgärder. Trots sitt fasthållande vid de allmänna riktlinjer som Truman, Marshall och Acheson dragit upp söker han på detta sätt tillfredsställa den underliga blandning av aggressiv nationalism och isolationism som kännetecknar de konservativa republikanerna. När han blir ställd mot väggen modererar han sina uttalanden; han vill inte med vapenmakt ingripa till de undertryckta folkens befrielse — men vad kvarstår då utom återhållandets politik? —, han vill inte avveckla aktionen i Korea, han vill inte förneka Marshalls förtjänster. Än mera olustigt är det då Eisenhower uppvisar sin solidaritet med dem som företräder hets- och hatpropagandan mot alla oliktankande under antikommunismens mask — då han omfamnar senator McCarthy i Wisconsin eller senator Jenner i Indiana, män som praktiskt taget anklagar Eisenhowers vänner och kamrater, såsom Truman och Marshall, för förräderi. Varje amerikansk president måste beräkna att komma till makten med tymlar i svansen på triumftåget, men den insikten tycks Eisenhower ha haft alltför lätt att anamma.

Bland Eisenhowers medhjälpare är det hänsynslösa vädjandet till skilda stämningar än mera påtagligt. Särskilt har vicepresidentkandidaten Nixon